

ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТУ ISO 22301 В ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Дуднева Ю.Е.

Українська інженерно-педагогічна академія

Сучасні умови розвитку конкурентного ринку в Україні, проблеми, пов'язані з карантинними обмеженнями та збільшенням невизначеності середовища ведення бізнесу, висувають нові, підвищені вимоги до ефективного безперервного функціонування промислових підприємств.

Системний підхід до забезпечення безперервності функціонування промислових підприємств можливий на основі міжнародного стандарту ISO 22301-2019 Security and resilience – Business continuity management systems – Requirements (Соціальна безпека. Системи менеджменту безперервності бізнесу. Вимоги).

Менеджмент безперервності бізнесу – є один з різновидів ризик-менеджменту, який спрямований на зменшення негативних наслідків переривання бізнес-процесів компанії через будь-які зовнішні події (чинники). У якості таких чинників можуть виступати технологічні аварії, катастрофи та надзвичайні ситуації, природні катаклізми та збої у роботі складної техніки, кібератаки, проблеми у логістиці постачань, епідемії тощо. Наслідками є зупинки виробництва або перерви у роботі підприємства, що потенційно може призвести до втрати прибутку, проблемам з клієнтами, отриманні збитків аж до банкрутства підприємства.

У 2020 році Королівський інститут якості CQI (Великобританія) та компанія Qualsys опублікували результати спільного дослідження щодо менеджменту якості під час пандемії. Серед найбільш цікавих висновків можна виділити такі: 89% компаній, які впровадили стандарт ISO 22301 та пройшли відповідна сертифікацію, оцінили власну стратегію виживання в умовах пандемії як успішну. Ризик-орієнтований підхід, який є основою стандарту ISO 22301, довів свою результативність у ситуації з COVID-19 за думкою 85% респондентів з цієї групи [1].

Серед організацій, які не впроваджували стандарт ISO 22301, позитивну оцінку стратегії компанії в умовах пандемії надали лише 55% респондентів.

Зауважимо, що ще у квітні 2020 року Міжнародна організація стандартизації (ISO) порекомендувала національним органам стандартизації відкрити безплатний доступ до низки стандартів, обґрунтувавши це бажанням допомогти організаціям у боротьбі із загальною загрозою коронавірусної хвороби та її наслідками. У перелік рекомендованих стандартів входить і стандарт ISO 22301.

ISO 22301:2019 – це стандарт, що допомагає впровадити та підтримувати результативний план безперервності бізнесу; він встановлює принципи планування, розробки, супроводу, аналізу, моніторингу та постійного поліпшення системи забезпечення безперервності бізнесу. Послідовне планування дій на той випадок, якщо настане катастрофа, означає більш результативне реагування та оперативне відновлення діяльності. В результаті знижується вплив форс-мажорних обставин на персонал, продукцію та фінансові результати промислових підприємств [2].

Аналогічно іншим системам менеджменту, які регулюються стандартами ISO, система безперервності бізнесу заснована на процесному підході та здійснюється відповідно до циклу PDCA. Ключові елементи ISO 22301:2019: лідерство, умови організації, планування, діяльність, оцінка виконання, постійне поліпшення, підтримка. У стандарті ретельно описаний порядок дії з ідентифікації факторів ризику, процесу вимірювання спроможності компанії долати наслідки руйнівних інцидентів тощо.

Список використаних джерел

1. COVID-19: The impact on quality professionals. URL: https://quality.eqms.co.uk/hubfs/Branding/Covid-19_Quality_Industry_Impact_FINAL.pdf
2. Будстандарт. Сервіс документів онлайн. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=82095.

ДЕЛЕГУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ УПРАВЛІННЯ

Обиденнова Т.С.

Українська інженерно-педагогічна академія

Виклики сьогодення характеризуються інноваційністю, прогресивністю та нестабільністю. Господарювання в сучасних умовах ставить все нові випробування перед українськими підприємствами. Гармонійне функціонування підприємств та організацій можливе лише при умові ефективного та якісного управління усією господарською діяльністю. Тому актуальність застосування ефективних засобів та методів в менеджменті організацій не викликає ніяких сумнівів.

Якість управління в організації характеризується результативністю та ефективністю прийняття управлінських рішень. Сьогодні діапазон проблем та питань, що необхідно вирішувати кожному менеджеру в процесі виконання своїх функціональних зобов'язань, досить широкий і вимагає від управлінців великих витрат часу та зусиль. Щоб максимально ефективно використовувати час на вирішення стратегічних питань необхідно передавати частину завдань своїм підлеглим, тобто, делегувати їм повноваження стосовно вирішення тактичних питань. Отже, в практичній діяльності, делегування – це процес тимчасової передачі повноважень та завдань іншим особам на умовах виконання цих завдань і повної відповідальності за результати цього виконання.

Розуміння сенсу поняття «повноваження» є основою для здійснення ефективного делегування. Повноваження – це «закріплені за органом (посадовою особою) права і обов'язки, а також відповідальність за наслідки прийняття своїх рішень» [1]. Таким чином делегування повноважень обов'язково передбачає не тільки передачу до виконання завдань іншим особам, а й обов'язкові права на їх виконання і обов'язкову відповідальність за результати здійснення такої діяльності.

Делегування повноважень в організації необхідне, якщо:

1. Існує брак часу на виконання усієї роботи менеджером. Обсяги роботи керівника постійно збільшуються. Це відбувається через активну діяльність організації та через швидку зміну стану зовнішнього середовища. Керівнику не вистачає часу на виконання усього обсягу роботи і тому потрібно передавати її частину своїм заступникам або стороннім організаціям (аутсорсинг).

2. Зростання компанії та поява нових сфер виробничо-господарської діяльності. Як правило, в такій ситуації є частина завдань, які вже виконуються на підприємстві. Є необхідність передачі таких завдань фахівцям, які вже зарекомендували себе з позитивної сторони при виконанні подібних завдань, та знають алгоритми виконання та отримання позитивних результатів в найкоротші терміни.

3. Поява в роботі керівника завдань, які не мають прямого відношення до місії компанії. Роботи, що пов'язані із забезпеченням комфортних умов праці робітників компанії менеджер не повинен виконувати.